

СТАНОВИЩЕ

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. Пловдив	
Вх. №	ЮФБ
Дело №	10
Получено на	
09.03.2020	

Относно: конкурс за заемане на академична длъжност „професор“ по област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление 6.1. Растениевъдство; научна специалност „Растениевъдство“, обявен в ДВ бр. 93/26.11.2019 год. с кандидат доц. д-р Христофор Кирчев Кирчев.

Изготвил становището: проф. д-р Христина Георгиева Янчева, Аграрен Университет-Пловдив, област на висше образование б. Аграрни науки и ветеринарна медицина; професионално направление 6.1. Растениевъдство; научна специалност „Ливадарство, фуражно производство“, определена за член на Научното жури, съгласно заповед № РД-16-17/14.01.2020 г. на Ректора на Аграрен университет, Пловдив.

1. Общи данни за кариерното и тематичното развитие на кандидата

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност професор по "Растениевъдство" единственият кандидат е доц. д-р Христофор Кирчев, който е представил всички необходими документи в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника на Аграрен Университет - Пловдив за неговото приложение.

Доц. д-р Христофор Кирчев завършва ВСИ като „Магистър“ през 1993 г. с квалификация „Агроном-полевъд“. През 2002 г. след успешно издържан конкурс постъпва като асистент в катедра Растениевъдство, където преминава цялото му професионално развитие. През 2006 г. защитава дисертация и придобива образователната и научна степен «Доктор». Академичната длъжност доцент получава през 2012 г. От постъпването в катедра "Растениевъдство" до настоящия момент доц. Х. Кирчев се изгражда като преподавател и изследовател като повишава квалификацията си чрез участие в краткосрочни специализации, семинари и курсове. Педагогическата му работа е свързана с преподаване на растениевъдни дисциплини в различни специалности от ОКС „Бакалавър“ и „Магистър“. Владее на много добро ниво английски, руски и испански езици.

2. Съпоставяне на минималните национални изисквания с резултатите от научната дейност на кандидата за придобиване на академичната длъжност „професор“

В настоящия конкурс за „професор“ доц. Христофор Кирчев е представил документи, които са в съответствие с наукометричните показатели, заложени в Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото прилагане (ППЗРАСРБ) и Правилника на Аграрния университет - Пловдив както следва:

Категория A (мин. изисквания от 50 точки) – представени са

материали за 50 точки.

Категория В (мин. изисквания от 100 точки) – представена е монография, отговаряща на 100 точки

Категория Г (мин. изисквания от 200 точки) – представените материали отговарят на 203,6 точки.

Категория Д (мин. изисквания от 100 точки) – представените материали отговарят на 495 точки.

Категория Е (мин. изисквания от 100 точки) – представени са документи за 210, 2 точки.

При необходими 550 точки кандидатът е представил материали за 1058,8 точки, с което превишава минималните национални изисквания почти два пъти.

3. Общо описание на представените материали

В конкурса за „професор” доц. д-р Христофор Кирчев участва с обща продукция от 132 труда:

- Трудове, покриващи националните минимални наукометрични изисквания за придобиване на образователната и научна степен “доктор” - 9 броя, които не подлежат на рецензиране.
- Трудове, покриващи националните минимални наукометрични изисквания за придобиване на академичната длъжност “доцент” - 59 броя, които също не подлежат на рецензиране.

За изготвяне на рецензията подлежат на анализ 46 броя научни публикации:

- Монография - 1 брой
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 1 брой.
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 44 броя.

Кандидатът е съавтор на 2 броя публикувани университетски учебника и 3 броя университетски учебни пособия както и 7 научно-популярни статии.

Личното участие на доц. д-р Х.Кирчев в посочените 46 труда се илюстрира с факта, че 8 бр. (17,4%) са самостоятелни, в 13 бр. (28,3%) е първи, в 11 бр. (23,9%) е втори, а в останалите 14 броя (30,4%) е трети и следващ автор.

4. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.)

Дългогодишната научноизследователска дейност на доц. д-р Христофор Кирчев е свързана с проучвания върху биологичните и стопански

характеристики и някои звена от технологията на отглеждане на различни полски култури. Резултатите от проучванията с тритикале са публикувани в 17 научни труда (37%); с пшеница – в 11 броя (24%); със соя – 6 броя (13%). В множество експерименти са проследени фенологичното развитие, пластичността и стабилността на добивите от различни полски култури и сортове в зависимост от агротехническите фактори и агроекологичните условия.

5. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри

Доцент д-р Кирчев е преподавател с 12 години стаж, който се включва активно в обучението на студентите от трите образователни степени – бакалавър, магистър и доктор. През последните 5 години праяката средногодишната аудиторна заетост на доц. Кирчев е 590 часа, което значително надвишава изискваната средна годишна натовареност.

Доц. Христофор Кирчев е научен ръководител на 13 успешно защитили дипломанти в ОКС „Бакалавър“ и 10 в ОКС „Магистър“. Ръководител е на трима успешно защитили докторанти. Съществен принос към учебния процес са разработените учебни програми, лекционни курсове, учебници и учебни помагала, които осигуряват обучението на студентите. Преподавал е на български и чуждестранни студенти в редовна и задочна форма на обучение в ОКС „Магистър“ и „Бакалавър“. Разработил е 6 учебни програми по дисциплините полско производство, растениевъдство и зърно производство. Участвал е в разработването на учебни материали за дистанционно обучение.

6. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.

По-голямата част от научните трудове са публикувани в български и международни специализирани списания като *Bulgarian Journal of Agricultural Science*; *Journal of Environmental Protection and Ecology*; *Journal of Agricultural and Food Chemistry* и др. или са представени на национални и международни научни конференции. Резултатите от собствените изследвания върху културата тритикале са обобщени в монография.

Доказателство за значимостта на изследванията и разпознаваемост на автора сред научната общност е броят на забелязаните цитирания в публикации на български и чуждестранни автори - 43 броя, от които 15 в реферирани издания на SCOPUS. По-голяма част от публикациите на кандидата са реферираны в международните база данни CAB Abstracts, което ги прави достъпни до по-голям брой ползватели.

7. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа

В резултат на изследователската дейност са получени резултати, които в по-голямата си част представляват научни и научно-приложни приноси, които допълват и разширяват научните познания. Посочените приноси в справката на кандидата са твърде детайлни, поради което си позволявам да представя по-важните от тях:

I. НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. Изведени са регресионни уравнения за различни сортове тритикале, с които може да се изчисли теоретичния добив на зърно и прибавката към добива на всеки килограм внесен азот. Проучено е икономическото прилагане на оптимално азотно торене за различни сортовете тритикале. Резултатите могат да се използват за изготвяне на подробен икономически анализ и установяване на стопански оправдани норми на азотно торене при тритикале.

2. Проучени са пластичността и стабилността на добивите, реализирани от различни сортове тритикале в зависимост от нормите на азотно торене. Почти всички сортове тритикале показват висока екологична стабилност при най-високата азотна норма на торене, с изключение на сорт Заряд. Ръжените сортове тритикале са по-стабилни по добив на зърно, отколкото пшеничните. Сортовете Примула и Сонар се проявяват като по-стабилни по продуктивност.

3. Установени са разлики в междуфазните периоди от развитието на сортове тритикале, отглеждани в условията на Пловдив и Чирпан. При всички сортове тритикале и в двата района на проучването разликите са отчетени в края на фаза братене.

4. При опити с два вида древни пшеници (лимец и камут) е установено, че при еднозърнестия лимец (*T. tuncosoccum*) вегетационният период е по-дълъг с 8 дни, а при камут (*T. turanicum*) с 3 дни от този при обикновената пшеница. Добивът на зърно при обикновена пшеница е доказано по-висок в сравнение с двата вида древни пшеници. Азотното торене оказва слабо и недоказано влияние върху добива при древните пшеници.

II. НАУЧНО – ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. В полски сортови и торови опити с тритикале, проведени в различни агроекологични условия е установено, че сортовете Колорит и Акорд са по-високодобивни в агроекологичните условия на Добруджа, в сравнение с тези в Тракия. Най-високи добиви, независимо от района се получават при съотношение на макроелементите $N_{12}P_6K_6$.

3. В полски сортови опити с пшеница, проведени в три различни агроекологични пункта е установено, че при отглеждане на сортове пшеница в условията на Добруджа, най-висок добив на зърно е получен от сорт Карат, следван от Албена и Енола. В агроекологичните условия на Тракия изпитаните сортове пшеници се подреждат в следния низходящ ред по продуктивност – Вяра > Ласка > Фактор.

4. В полски торови опити с пшеница е установено, че при ниски азотни норми на торене на твърда пшеница сортовете проявяват доказани разлики в

използването на азота за формиране на добива на зърно. При тройно увеличение на азотната норма, сортовете се изравняват по продуктивност. Установено е, че при нарастване на азотната норма до 16 kg/da продуктивността и качеството на пшеницата се увеличават. По-нататъшното нарастване на азотната торова норма е неоправдано, тъй като не води до съществено увеличаване на добива и подобряване на качеството на зърното.

8. Критични бележки и препоръки

Нямам забележки по представените материали. Препоръчвам резултатите от бъдещите изследвания да се публикуват в издания, реферирани в SCOPUS и Web of Science.

9. Лични впечатления

Познавам доц. Христофор Кирчев от неговото постъпване в Университета. Притежава професионални и лични качества като умения за работа в екип, толерантност, инициативност и етичност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че доц. д-р Христофор Кирчев отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение. В конкурса участва с достатъчни по обем и качество научни трудове, оценени от научната общност и публикувани в специализирани български и чуждестранни издания. Изпълнени са всички наукометрични показатели за заемане на академичната длъжност „Професор“. По-голямата част от представените научни разработки имат значителен принос към растениевъдната наука и практика. Професионализма и качеството на преподавателската дейност се подчертават от големия брой защитили докторанти и дипломанти под негово ръководство.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере доц. д-р Христифор Кирчев Кирчев за „професор“ по научната специалност „**Растениевъдство**“.

06.03.2020 год.
Гр. Пловдив

Изготвил становището:
/проф. д-р Христина Янчева/
